

Hof van Cassatie, arrest van 9 september 2016

Huwelijksvermogenstelsel – Toepasselijk recht – Artikel 3, lid 3 BW – Toepassing nationale wet – Geen gemeenschappelijke nationaliteit – Artikel 5 Haags Nationaliteitsverdrag – Dubbele nationaliteit – Griekse nationaliteitswetgeving – Nederlandse nationaliteitswetgeving

Régimes matrimoniaux – Droit applicable – Article 3, 3 C. civ. – Application de la loi nationale – Absence de nationalité commune – Article 5 de la Convention de La Haye relative aux conflits de nationalités – Double nationalité – Législation relative à la nationalité grecque – Législation relative à la nationalité néerlandaise

Nr. C.15.0359. N

P. K., wonende te 1780 Wemmel,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Bruno Maes, advocaat bij het Hof van Cassatie, met kantoor te 1000 Brussel, Bergstraat 11, waar de eiser woonplaats kiest,

tegen

E. F., wonende te 1850 Grimbergen,

verweerster.

I. Rechtspleging voor het hof

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Brussel van 9 september 2014.

Raadsheer Koen Mestdagh heeft verslag uitgebracht. Advocaat-generaal Christian Vandewal heeft geconcludeerd.

II. Cassatiemiddel

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. Beslissing van het hof

Beoordeling

1. Uit het hier nog toepasselijke artikel 3, derde lid, Burgerlijk Wetboek volgt dat de Belgische wetten betreffende de staat en de bekwaamheid van de personen toepasselijk zijn

op de Belgen, ook wanneer zij in het buitenland verblijven, en dat de vreemdelingen in België, wat de staat en de bekwaamheid van de personen betreft, in beginsel aan hun nationale wet zijn onderworpen.

2. Het wettelijk huwelijksvermogensstelsel waaraan de zonder contract gehuwde echtgenoten onderworpen zijn, is zo nauw met de instelling van het huwelijk verbonden dat dit stelsel geacht moet worden de staat van de personen te betreffen.

Wanneer de echtgenoten bij de voltrekking van het huwelijk dezelfde nationaliteit hebben, is dit stelsel onderworpen aan de wet van de gemeenschappelijke nationaliteit.

Zo de echtgenoten bij de voltrekking van hun huwelijk een verschillende nationaliteit hebben, wordt het stelsel geregeld door de wet van de eerste echtelijke verblijfplaats.

3. Overeenkomstig artikel 1 van het Verdrag van Den Haag van 12 april 1930 nopens zekere vragen betreffende de wetsconflicten inzake nationaliteit, goedgekeurd bij wet van 20 januari 1939, hierna Haags Nationaliteitsverdrag genoemd, behoort het tot de bevoegdheid van iedere Staat in zijn wetgeving te bepalen wie zijn onderdanen zijn. Deze wetgeving moet door de andere Staten worden erkend, voor zover zij in overeenstemming is met de internationale verdragen, de internationale gewoonte en de algemeen erkende rechtsbeginselen ter zake van nationaliteit.

Krachtens artikel 2 Haags Nationaliteitsverdrag moet iedere vraag of een persoon de nationaliteit van een Staat bezit, worden beantwoord overeenkomstig de wetgeving van deze Staat.

Artikel 5 Haags Nationaliteitsverdrag bepaalt dat een persoon die twee of meer nationaliteiten bezit, in een derde Staat zal moeten worden behandeld alsof hij er slechts één had. Onverminderd de rechtsregelen die in de derde Staat ter zake van het personeel statuut worden toegepast en onder voorbehoud van de geldende verdragen, zal deze Staat op zijn grondgebied van de nationaliteiten, die een zodanige persoon bezit, uitsluitend erkennen hetzij de nationaliteit van het land waarin de persoon zijn gewone en voornaamste verblijfplaats heeft, hetzij de nationaliteit van het land waaraan deze persoon in de gegeven omstandigheden feitelijk het nauwst verbonden schijnt te zijn.

4. Het arrest stelt vast dat de eiser bij de voltrekking van het huwelijk op 7 juni 1997 de Griekse nationaliteit had en de eerste echtelijke verblijfplaats van de partijen in België was.

Aangaande de nationaliteit van de verweerster stelt het arrest vast dat:

- de verweerster in 1968 in Griekenland is geboren uit twee Grieken en aldus bij haar geboorte de Griekse nationaliteit had;
- het gezin in 1970 naar Nederland verhuisde en zich aldaar vestigde;
- nadat het gezin meer dan tien jaar zijn hoofdverblijfplaats in Nederland had, verweersters ouders in 1980 vroegen om tot Nederlander te worden genaturaliseerd en daarbij nadrukkelijk afstand deden van de Griekse nationaliteit;
- de verweerster volgens de toenmalige Nederlandse nationaliteitswetgeving de Nederlandse nationaliteit verkreeg door de wet van 2 juli 1981 waarmee haar vader tot Nederlander werd genaturaliseerd.

5. Artikel 14 van het decreet nr. 3370 van 22/23 september 1955 houdende de Griekse nationaliteitswet bepaalt, in zijn lid 1, (a), dat de Griekse nationaliteit na daartoe verleende machtiging wordt verloren door degene die vrijwillig een vreemde nationaliteit heeft verkregen en, in zijn lid 3, dat de in lid 1 bedoelde machtiging tot stand komt bij besluit van de minister van Binnenlandse Zaken op advies van de nationaliteitscommissie.

6. Artikel 5, a), van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap van 1892 bepaalt dat van een ingevolge artikel 3 of artikel 5 te naturaliseren persoon die tot een ander land behoort, overlegging kan worden gevorderd hetzij van het bewijs dat hij de nationaliteit van dat land had verloren of verliest te rekenen vanaf de dag waarop het Nederlanderschap werd verkregen, hetzij van een verklaring dat hij na naturalisatie het nodige zal doen om de nationaliteit van dat land te verliezen.

7. De appelrechters oordelen dat om de vraag te beantwoorden of de verweerster de Griekse nationaliteit heeft verloren, men moet vertrekken van het uitgangspunt van de Nederlandse nationaliteitswet die anno 1980 bepaalde dat men de Nederlandse nationaliteit niet kon verkrijgen wanneer men zijn oorspronkelijke nationaliteit bleef behouden. Uit het feit dat de ouders van de verweerster op vraag van de Nederlandse Staat een verklaring tot vrijwillige afstand van de Griekse nationaliteit hebben afgelegd en de Nederlandse wetgever hen vervolgens bij wet heeft genaturaliseerd, uitgaande van de enkelvoudige nationaliteit door het verlies van de Griekse nationaliteit, leiden zij af dat de verweerster enkel en alleen de Nederlandse nationaliteit bezit. Volgens de appelrechters is dit het rechtstreeks gevolg van de Nederlandse wet van 2 juli 1981 waarbij de ouders van de verweerster tot Nederlanders werden genaturaliseerd.

Het verweer van de eiser dat het bewijs niet is geleverd dat de bevoegde Griekse minister met de naturalisatie heeft ingestemd, houdt volgens de appelrechters een kritiek op de Nederlandse wet van 2 juli 1981 in die erop neerkomt de Belgische rechter te vragen om een Nederlandse wet te toetsen, waartoe hij niet bevoegd is.

8. De appelrechters die niet vaststellen dat de verweerster met haar ouders overeenkomstig artikel 14, lid 1, (a), en lid 3, van de voormelde Griekse nationaliteitswet door de Griekse minister van Binnenlandse Zaken gemachtigd werd om de Griekse nationaliteit op te geven, noch onderzoekt of de verweerster bij toepassing van artikel 5 Haags Nationaliteitsverdrag in dezen moet behandeld worden alsof zij alleen de Nederlandse nationaliteit heeft, maar uitsluitend op grond van de Nederlandse nationaliteitswetgeving besluiten dat de verweerster de Griekse nationaliteit heeft verloren, oordelen niet wettig dat de verweerster op het ogenblik van het huwelijk enkel en alleen de Nederlandse nationaliteit bezat en verantwoordelijk hun beslissing dat de Belgische wetgeving van toepassing is om het huwelijksvermogen tussen de partijen te vereffenen en te verdelen niet naar recht.

Het middel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest, behalve in zoverre dit het hoger beroep ontvankelijk verklaart.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent aan de feitenrechter over.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Gent.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, eerste kamer, samengesteld uit sectievoorzitter Eric Dirix, als voorzitter, sectievoorzitters Albert Fettweis en Beatrijs Deconinck, en de raadsheren Koen Mestdagh en Koenraad Moens, en in openbare rechtszitting van 9 september 2016 uitgesproken door sectievoorzitter Eric Dirix, in aanwezigheid van advocaat-generaal Christian Vandewal, met bijstand van griffier Kristel Vanden Bossche.

